

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8P/39/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617208202
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2017:6617208202.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Magdalénou Balážovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. O., A. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci, odbor sociálnych vecí a rodiny, dieťa rodičov: F. O., A. XX.XX.XXXX, B. F. P. D., v súčasnosti na adrese: XXX XX S. Č.. XXX, štátny občan SR, zastúpený: JUDr. Pavel Balog, advokát, so sídlom Železničná 6/1, 979 01 Rimavská Sobota a matky: Q. W., A. XX.XX.XXXX, W. N. XX, XXX XX F., štátna občianka SR, zastúpená: JUDr. Bronislava Garajová, advokátka, so sídlom Železničná 291, 987 01 Poltár, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného na maloletého F.S. O., A. XX.XX.XXXX **z a m i e t a .**
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Otec maloletého dieťaťa doručil súdu dňa 08.06.2017 návrh na zníženie výživného z dôvodu, že od ostatného rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili jeho pomery v tom, že už nevykonáva podnikateľskú činnosť, spoločnosť sa dostala do straty, živnosť ukončil dňa 17.05.2017. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 2T/80/2016 mu bol uložený trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť na dva roky, teda v súčasnej dobe nemôže podnikáť, nemá žiaden príjem, býva u priateľky, ktorá ho vyživuje a poskytuje mu finančné prostriedky aj na výživné, ktoré na maloletého Patrika platí. Vyživovaciu povinnosť má len k maloletému synovi, je nemajetný, prácu si nevie nájsť, pretože v Lučenci a okolí je zlá situácia, na trhu práce je nedostatok voľných pracovných príležitostí. Z týchto dôvodov nie je schopný v súčasnej dobe prispievať výživným na maloletého syna, hoci výživné platiť chce, nedokáže to, stále nad ním visí hrozba trestného stíhania a sankcií z toho vyplývajúcich. S maloletým synom sa stretáva, na jeho sviatky mu kupuje darčeky, ktoré si necháva dieťa v jeho domácnosti. Na pojednávaní predložil motivačný list ako dôkaz o tom, že si aktívne hľadá prácu. Na pojednávaní preukázal, že maloletý prišiel k nemu v dobe keď mal upravený styk v roztrhaných topánkach, preto mu kúpil detskú rekreačnú obuv za 7,95 Eur a detské nohavice za 7,99 Eur tak, že poprosil svoju priateľku, aby veci dieťaťu kúpila.

2. Matka nesúhlasila so znížením výživného, poukázala na výdavky dieťaťa, ktoré v konaní aj preukázala. Odôvodnené potreby dieťaťa sú značné preto, lebo od ostatného rozhodnutia súdu musela s dieťaťom navštíviť zubnú lekárku, dieťa bude pravdepodobne nosiť zubný strojček, s čím vzniknú zvýšené výdavky. Maloletý F. hráva aktívne hokej v klube HC 07 Detva, táto športová aktivita je finančne náročná. Dieťa hokej baví, teší sa z neho, v tomto športe ho podporuje spolu so svojím manželom. Maloletému synovi sporí, preukázala, že uzavrela poisťnú zmluvu s mesačnou výškou poisťného 33 Eur a dátumom uzavretia zmluvy 26.04.2017. Matka potvrdila, že otec výživné doteraz platil, v septembri 2017 ho zaplatil poštovými poukážkami v počte 6 ks v jeden deň, s podacími číslami za sebou takto:

dňa 22.09.2017 sumu 15 Eur podacie číslo 119, podacie č.120 suma 65 Eur, podacie č. 121 suma 20 Eur, podacie č. 122 suma 35 Eur, podacie č. 123 suma 15 Eur.

3. Kolízny opatrovník prešetril pomery v domácnosti otca dňa 28.06.2017, podal písomnú správu dňa 30.06.2017 o tom, že pomery šetril v S. Č.. XXX, že otec je nezamestnaný, uviedol, že má zrušenú živnosť, že firma ktorej bol konateľom aj majiteľom je v súčasnosti v likvidácii a všetky podklady sú u odborníkov. Otec je bez príjmu, žíví ho partnerka p. T. F.O., ktorá pracuje ako obchodná riaditeľka firmy 1-I.K.C-sk, ktorá sa zaoberá hotelovým programom a jej mesačný príjem sa pohybuje okolo 750 Eur. Otec s priateľkou obývajú rodinný dom vo vlastníctve partnerky otca, ktorý je zariadený ako obývačka, spálňa, detská izba, kuchyňa, kúpeľňa, WC. Súčasťou domu je priestranný dvor, časť domu je podpivničená. V dome je zavedená elektrina, voda, kúrenie je plynové aj krbom. Poplatky za bývanie činia mesačne asi 150 Eur, obývačka je najväčšou izbou v dome, je zariadená gaučom, stolom, stoličkami, malými skrinkami, televízorom, súčasťou je veľký krb. V spálni sa nachádza manželská posteľ, skrine a murovaný šatník. Zariadenie detskej izby pozostáva z gauča, dvoch kresiel, postele, nočného stolíka, skriň a políc s hračkami a knihami. Detská izba je k dispozícii synovi otca maloletému Patrikovi, v kuchyni sa nachádza stôl, stoličky, kuchynská linka, elektrospotrebiče a súčasťou je aj špajza. V druhej časti kuchyne je zriadený pracovný kútik pre otca dieťaťa, v kúpeľni je vaňa, umývadlo, sprchový kút, WC je samostatne. V čase návštevy bol v domácnosti poriadok, hygiena na požadovanej úrovni, nedostatky zistené neboli. Otec pri šetrení uviedol, že si je vedomý plnenia svojej vyživovacej povinnosti, ale jeho finančné možnosti mu v súčasnosti nedovoľujú prispievať na výživu syna sumou 100 Eur a od 1/2017 platí výživné v sume na akú momentálne má. V čase sociálneho šetrenia dlhoval približne 100 Eur, vzhľadom na to, že nevládal platiť výživné, podala matka na neho trestné oznámenie a partnerka mu pomohla vyplatiť dlžné výživné. Otec tiež tvrdil, že so synom sa nestretáva podľa toho, ako rozhodol rozsudkom súd, pretože matka mu syna nedáva pravidelne, preto podal návrh na výkon rozhodnutia. Matka poukázala na to, že otec síce nemôže podnikáť, ale sa môže zamestnať u iného zamestnávateľa. Vyjadрила sa, že maloletý F. otca navštevuje, mrzí ju, že styk sa uskutočňuje s problémami.

Kolízny opatrovník ďalej zistil, že maloletý F. pochádza z rozvedeného manželstva, je šikovný a múdry chlapec, ktorého najväčším koníčkom je hokej. Tento šport hráva s radosťou a tak isto o ňom rozpráva. Vôbec mu neprekáža, že musí chodiť aj na tréningy a veľmi sa teší z úspechov, ktoré ako hokejista dosahuje. Okrem hokeja sa zapája aj do pohybových aktivít v rámci školy, konkrétne sa venuje futbalu, floorbalu, vybíjanej, v čom je aj dobrý. Jeho koníčkom je aj plávanie, často navštevuje kúpaliská. Maloletý má aj v škole dobrý prospech, do učenia ho zatiaľ netreba nútiť. Veľmi ho baví matematika. V matematickej súťaži základných škôl Klokanko patrila medzi najlepších. Jeho záľubou je aj maľovanie, preto si tento rok sám vybral letný tábor zameraný na výtvarnú výchovu a iné kreatívne aktivity, v tomto smere získava ocenenia aj zo školy.

Dňa 04.10.2017 doručil súdu správu o prešetrovaní pomerov v domácnosti matky dňa 03.10.2017. Z nej vyplýva, že matka býva s dieťaťom v 4-izbovom poschodovom rodinnom dome, prízemie je zariadené ako obývací izba spojená s kuchyňou, kúpeľňa a WC, na poschodí je zariadená spálňa, detská izba, hosťovská izba a kúpeľňa. Rodinný dom je zariadený moderným nábytkom, maloletý má vytvorené vhodné podmienky, v detskej izbe má dve váľandy, písací stolík, skrinky na osobné veci a rozťahovací gauč. Kúrenie v dome je na pevné palivo - krb s prieduchmi a tiež plynové. Mesačné náklady na bývanie sú v sume 90 Eur. V spoločnej domácnosti s matkou býva jej manžel, poberateľ starobného dôchodku v sume 394 Eur mesačne a maloletý F.. Matka pri šetrení uviedla, že na maloletého sú zvýšené výdavky kvôli jeho športovej aktivite - hrá hokej, 4x do týždňa ho vozí na tréningy do Detvy, okrem toho dvakrát mesačne na zápasy a na naftu spotrebuje okolo 200 Eur mesačne.

Kolízny opatrovník nesúhlasil so znížením výživného, lebo nie je v záujme maloletého dieťaťa a navrhol rozhodnúť v zmysle záverov vykonaného dokazovania.

Na výzvu súdu sa kolízny opatrovník pokúšal prešetriť pomery v domácnosti otca ešte dňa 05.10.2017, aby zistil, či od posledného sociálneho šetrenia došlo k nejakej podstatnej zmene pomerov u otca dieťaťa. Počas jeho návštevy sa otec v domácnosti nenachádzal, kolíznemu opatrovníkovi sa nepodarilo s otcom ani telefonicky skontaktovať.

4. Súd vykonal dokazovanie prečítaním návrhu, vyjadrenia otca, prečítaním správ kolízneho opatrovníka o prešetrovaní pomerov, správy dieťaťa zo školy, o výdavkoch na hokej, správy o mzde matky, prečítaním rozsudku Okresného súdu Lučenec sp.zn. 2T/80/2016, rozsudku v pripojenom spise Okresného súdu Lučenec sp.zn. 12P/84/2014, prečítaním listinných dôkazov o priznaní dane z príjmov fyzických osôb za rok 2013, účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2015, výsluchom otca, matky, kolízneho opatrovníka, prečítaním listinných dôkazov tvoriacich súdny spis a zistil tento skutočný stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/84/2014-290 zo dňa 23.06.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.06.2015 bolo manželstvo rodičov maloletého F. rozvedené. V tej dobe malo dieťa skoro 7 rokov, bolo zverené do osobnej starostlivosti matke, otcovi určené výživné v sume 100 Eur mesačne a upravený styk otca s dieťaťom. Otec bol živnostníkom, matka zamestnaná u toho istého zamestnávateľa ako v súčasnosti, rodičia mali vyživovaciu povinnosť len k maloletému dieťaťu.

6. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 2T/80/2016-2924 zo dňa 20.04.2017 bol otec uznaný za vinného z pokračujúceho zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 2, 3 písm. a) Trestného zákona, prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní tri roky podľa § 222 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému výkon trestu podmienene odložil a podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona mu uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanému určil skúšobnú dobu v trvaní päť rokov, podľa § 51 ods. 4 písm. b) Trestného zákona súd obžalovanému uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Podľa § 61 ods. 1, 2 Trestného zákona súd obžalovanému uložil trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť v trvaní dva roky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09.05.2017.

7. Aj v súčasnosti majú obaja rodičia vyživovaciu povinnosť len k maloletému Patrikovi, ktorý navštevuje X.A triedu ZŠ, Slobody 2, Poltár, čo vyplýva z hodnotenia žiaka, ktoré uskutočnili triedne učiteľky. V šk. roku 2016/2017 vymeškal vyučovanie len pre chorobu a všetky hodiny boli ospravedlnené, na vyučovaní je v norme, cez prestávky živý, rýchly a dosiahol vo všetkých predmetoch výborné výsledky, čisté jednotky. Vynikal v matematike a telesnej výchove. Do školy chodil pravidelne, v čistom oblečení, nosil si všetky potrebné pomôcky, všetky poplatky mal načas zaplatené, spolupráca s matkou bola veľmi dobrá, pravidelne sa informovala o syna, venovala sa mu aj vo voľnom čase, nakoľko syn profesionálne hráva hokej. Výdavky ktoré vzniknú v šk. roku 2017/2018 vyčíslili: pracovné zošity pre 3.ročník - 15 Eur, školský klub detí (družina) - 5 Eur/mesiac, záujmové krúžky 20 Eur/rok, triedny fond - 5 Eur, desiata 0,33 Eur/deň, obed - 0,98 Eur/deň, ostatné školské potreby: zošity na písanie, školské dosky, vodové a temperové farby, štetce, plastelína, farbičky, voskovky, tuš, pomôcky na písanie a lisovanie, výkresy, cvičný úbor, švihadlo, prezuvky a pod. Žiak mal zakúpené všetky učebné pomôcky, vyplatené všetky hore uvedené povinné výdavky.

8. Zo správy HC 07 DETVA, M.R.Štefánika 59 zo dňa 06.10.2017 vyplýva, že maloletý Patrik sa zúčastňuje tréningového procesu v hokejovom klube HC 07 DETVA priemerné mesačné výdavky (náklady na PHM na dochádzanie na tréningy a zápasy, výstroj + poplatky v klube) sú vo výške 96 Eur.

9. Zo správy od MEDI Help, s.r.o., MUDr. Hedviga Landlová, M. Rázusa 47/4825, Lučenec súd zistil, že maloletý F. je v stomatologickej liečbe od júna 2016 stále, v roku 2016 činila celková suma za ošetrované trvalé a mliečne zuby 180 Eur a bola odporúčaná liečba zubným strojčekom. V roku 2017 do podania správy 03.10.2017 suma 70 Eur a v novembri by mala začať liečba na čelustnej ortopédii (strojček). Táto liečba je finančne náročnejšia a množstvo financií výrazne závisí od zvolenej terapie. Predpoklad do budúcnosti: vzhľadom na prerezané trvalé zuby treba počítať s možnosťou pečatenia trvalých stoličiek (cca. 10 Eur na zub).

10. Zo správy od ÚPSVaR Lučenec Oddelenie služieb pre občana zo dňa 02.10.2017 súd zistil, že otec nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Na pojednávaní jeho zástupca tvrdil, že otec je ešte spoločník v jednej obchodnej spoločnosti, ktorá nemôže mať zisk práve preto, že otec má zákaz vykonávať podnikateľskú činnosť podľa odsudzujúceho trestného rozsudku. Zo správy o mzde matky od VÚB, a.s., Mlynské nivy 1, Bratislava, vyplýva, že matka má priemernú mesačnú čistú mzdu 1304,95 Eur, je držiteľkou osobného motorového vozidla Škoda Octavia EČ: D., otec je držiteľom osobného motorového vozidla Renault Espace EČ: D., ktoré je zaťažené exekučným záložným právom.

11. Výsluchom rodičov na pojednávaní mal súd preukázané, že otec si plní vyživovaciu povinnosť k maloletému F. tak, že výživné za neho platí jeho partnerka, naposledy poštovými poukázkami, spôsobom preukázaným matkou (v bode 2 tohto rozsudku).

12. Podľa ustanovenia § 121 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, (ďalej len „C.m.p.“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

13. Podľa ustanovenia § 26 zák. č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa ustanovenia § 28 ods. 1, 2 citovaného zákona súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

15. Podľa ustanovenia § 30 ods. 1 citovaného zákona rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

16. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 citovaného zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa ustanovenia § 78 odsek 1, 2, 3 citovaného zákona dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 citovaného zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, v súčasnosti 27,32 Eur. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Princíp (najlepšieho) záujmu dieťaťa je významným princípom nielen v slovenskom právnom poriadku, ale aj v medzinárodnom práve. Ide o významnú zásadu vyjadrenú v Dohovore o právach dieťaťa. Okrem generálnej klauzuly uvedenej v čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa podľa ktorého pri všetkých akciách týkajúcich sa detí, či už podniknutých verejnými alebo súkromnými inštitúciami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi orgánmi alebo zákonodarnými zbormi, najlepšie záujmy dieťaťa musia byť prvoradé. Najlepší záujem dieťaťa nemá byť konkurenciou vo vzťahu k iným právam, práve naopak, má zabezpečiť plné a účinné aplikovanie iných práv. Dohovor o právach dieťaťa nenadradzuje najlepší záujem dieťaťa nad iné práva upravené v dohovore. Práve pre význam princípu (zásady) novely č. 175/2015 Z.z. zák. č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine) ju povyšuje legislatívno-technicky spôsobom tak, že získava v systematike zákona o rodine patričné kardinálne miesto v podobe nového Čl. 5 podľa ktorého záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej,

telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

20. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine, článkov Dohovoru o právach dieťaťa, C.m.p., ktorými je súd v tomto konaní viazaný, vyplýva, že rozhodujúcim hľadiskom pri akejkoľvek úprave dotýkajúcej sa vzťahu medzi rodičmi a deťmi je (najlepši) záujem maloletého dieťaťa.

21. Zo zákonného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že u povinnej osoby sú rozhodujúce objektívne reálne schopnosti a možnosti poskytovať výživné. Povinnosť obidvoch rodičov starať sa o výživu dieťaťa je odrazom zásady, podľa ktorej sa na zabezpečení osobných potrieb a výživy maloletého dieťaťa podieľajú obidvaja rodičia podľa svojich objektívnych možností a schopností, v ktorých sa zohľadňuje ich vzdelanie, zdravotný stav, eventuálne iné relevantné skutočnosti, ktoré majú vplyv na ich sociálny status, materiálne a finančné zázemie, podľa pomeru ich zárobkov, finančného príjmu a celkovej finančnej a sociálnej situácie.

Z vykonaného dokazovania okrem iného vyplynulo, že otec dieťaťa je konateľom spoločnosti PARTNER Slovakia, s.r.o., IČO: 36 053 708, so sídlom Nám.Republiky 26, 984 03 Lučenec, čo mal súd preukázané z výpisu Obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica, napriek tomu, že má súdom uložený trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť v rozsahu 2 roky. Otec podal návrh na zníženie výživného z dôvodu, že od ostatného rozhodnutia súdu v roku 2015 (25.06.2015) sa podstatne zmenili jeho pomery v tom, že nemá príjem je nemajetný, bol právoplatne odsúdený a bol mu uložený trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť v trvaní dva roky. V súčasnosti žije s partnerkou v jej rodinnom dome, výživné doteraz platí, ale len spôsobom, že ho za neho platí jeho partnerka. V konaní tvrdil, že pokiaľ by súd neznižili výživné na maloleté dieťa, vystaví tým otca riziku trestného stíhania pre trestný čin neplnenia vyživovacej povinnosti.

22. Prešetrením pomerov v domácnosti rodičov, ich výsluchom, zo správy o maloletom dieťati zo školy ktorú navštevuje, od hokejového klubu, ale aj o tom, že dieťa je v liečbe stomatológa mal súd preukázané, že odôvodnené výdavky maloletého dieťaťa sú značné. Dieťa je šikovné, dobre sa učí, v škole je vyznamenané a tieto skutočnosti v súčasnosti svedčia tomu, že nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby došlo k zníženiu výživného otcovi. Súd na rozdiel od tvrdenia otca nedospel po vykonanom dokazovaní k takému záveru, že otec by preukázal, že u neho nastala podstatná zmena pomerov v dôsledku ktorej nemôže platiť súdom určené výživné na svoje jediné dieťa. K tomuto záveru dospel súd nielen po vyhodnotení všetkých dôkazov v spise ale aj po tom, keď zistil, že životná úroveň otca (hoci je nemajetný), sú voči nemu vedené exekúcie, čo bolo preukázané zo správy od Okresného riaditeľstva PZ Lučenec, Okresného dopravného inšpektorátu, keďže jeho jediným hnutelným majetkom je osobné motorové vozidlo, ktoré je v exekúcii, nie je nízka a na nej má právo podieľať sa aj maloletý Patrik. Súd musel vziať do úvahy, že do týchto problémov sa otec dostal sám, úmyselným protiprávnym konaním, za ktoré bol odsúdený právoplatným rozsudkom Okresného súdu Lučenec. Táto skutočnosť sa nemôže negatívne prejavovať vo vzťahu k maloletému F. v tom, že by súd, čo len čiastočne znížil výživné na neho, keďže plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa a vykonávať prácu, jeho odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a podobne. V prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Kritérium uvedené v § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného pritom aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu a prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie, predstavuje všeobecnú úpravu pre všetky druhy vyživovacej povinnosti. Treba ich posudzovať v súvislosti so špeciálnymi kritériami, platnými pre jednotlivé druhy vyživovacej povinnosti, v danom prípade s právom dieťaťa, podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri vyživovacej povinnosti detí k

rodičom sa vyžaduje ich aj určitý stupeň odkázanosti oprávneného. Plnenie vyživovacej povinnosti je spravidla dobrovoľné, jej úprava súdnym rozhodnutím býva následkom nezhôd v osobnej sfére účastníkov príslušných rodinných - právnych vzťahov. Na strane oprávneného je potreba zistiť relevantné odôvodnené potreby, na strane povinného súd preskúmava schopnosti, možnosti a majetkové pomery. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie. Schopnosti povinného predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti; je možné rozumieť nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavujú v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného. Subjektívne schopnosti sa môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne v príslušnom odbore, vekových kategóriách, dosahované zárobky v danom povolání.

Pokiaľ je povinný nezamestnaný, skúmajú sa dôvody takéhoto stavu, situácia na trhu práce, jeho aktivita, smerujúca k získaniu zamestnania, dôvod ukončenia posledného pracovného pomeru (či už objektívny, napr. v dôsledku organizačných zmien alebo subjektívny, napr. porušovania pracovnej disciplíny, resp. bezdôvodné ukončenie pracovného pomeru). Súd vychádza z možnosti pracovného uplatnenia a priemerného príjmu podľa správy o voľných miestach v danom regióne, pričom v súčasnosti nie je nezvyklým javom ani migrácia za prácou so zreteľom na kvalifikáciu, vek, získanú prax a ďalšie charakteristiky povinného.

Princíp potenciality príjmov je inštitútom, výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného. Zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Dôvody sú v existenčnom charaktere výživného a k potrebe zabrániť povinnému, aby svojim konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napr. zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, môže ísť o prípad, keď zo závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené resp. vykonával aktivitu, smerujúcu k získaniu iného zamestnania, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru.

Otec dieťaťa má stredné odborné vzdelanie, netrpí ochorením, ktoré by mu bránilo zamestnať sa, nájsť si prácu zodpovedajúcu jeho kvalifikácii aj mimo okresu Lučenec. Je v produktívnom veku (má len 47 rokov), má reálnu možnosť uplatniť sa na trhu práce v rámci Slovenska, ale aj v zahraničí. Tvrdenie otca, že nemôže pracovať inde, ako v okolí Lučenca, lebo by sa nemohol stretávať so synom neobstojí, svedčí skôr o tom, že otcovi tento spôsob života vyhovuje (nakoniec dieťaťu kupuje veci jeho priateľka, platí za otca výživné, hoci v septembri 2017 takto musela zaplatiť minimálne o 6 Eur na poštovnom viac). Je bez právneho významu tvrdenie otca, že nemá z čoho platiť súdom určené výživné. Súd zdôrazňuje, že plnenie zákonnej vyživovacej povinnosti (§ 62 Zákona o rodine) je pred všetkými výdavkami povinného rodiča. Odôvodnené potreby maloletého F., ktoré matka v konaní preukázala, budú uspokojené len vtedy, keď bude otec platiť pravidelne výživné v nezmenenej výške. Aj matka má zákonnú vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, ktorú si už neplní len osobnou starostlivosťou o neho (vzhľadom na jeho vek), ale aj sumou minimálne 100 Eur mesačne, ktoré dieťaťu poskytuje. Nad rámec výživného matka dieťaťu prispieva platením poisťného v sume 33 Eur mesačne, čo v konaní preukázala. Spolu s prídavkom na dieťa ktorý poberá a výživným od oboch rodičov budú v súčasnosti všetky odôvodnené potreby maloletého dieťaťa uspokojené a preto súd návrh otca na zníženie výživného, ako nedôvodný zamietol.

23. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 C.m.p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 62 ods. 1, 2 C.m.p. je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C.m.p., v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C.m.p., zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 C.m.p., odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 C.m.p., odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 C.m.p., na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.